

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 71/2021
30.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Данијеле Николић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Милојковић адвокат из ... против туженог Дом здравља „Петровац на Млави“, кога заступа Општинско правобранилаштво, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2271/19 од 30.06.2020. године, у седници већа одржаној 30.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2271/19 од 30.06.2020. године тако што се одбија као неоснована жалба тужиоца и потврђује пресуда Основног суда у Петровцу на Млави П1 16/18 од 23.04.2019. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом надокнади трошкове ревизијског поступка у износу од 33.000,00 динара, у року од осам дана од дана достављања пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Петровцу на Млави П1 16/18 од 23.04.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев да се поништи решење о отказу уговора о раду број .. од 31.05.2017. године, те да се обавезе тужени да тужиоца – запосленог врати у радни однос, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом плати трошкове поступка у износу од 180.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суд у Крагујевцу број Гж1 2271/19 од 30.06.2020. године, преиначена је пресуда Основног суда у Петровцу на Млави П1 16/18 од 23.04.2019. године, усвојен тужбени захтев тужиоца и поништено решење о отказу уговора о раду број .. од 31.05.2017. године који је донео директор туженог Дома здравља „Петровац на Млави“ и обавезан је тужени да тужиоца – запосленог врати у радни однос у року од 15 дана по правноснажности пресуде као и да тужиоцу плати трошкове парничног поступка у износу од 246.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. у вези члана 441. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13- УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 - у даљем тексту: ЗПП) и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Нису учињене ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП на које се ревизијом указује, јер другостепени суд у поступку одлучивања о жалби није погрешно применио одредбе тог закона, а што је могло утицати на доношење правилне и законите одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је по занимању ... и, са туженим је 17.11.2014. године закључио уговор о раду на одређено време ради замене радника који је у то време био на боловању преко 30 дана. По наведеном уговору тужилац је обављао рад до 07.01.2015. године, када је донето решење о престанку радног односа јер се запослени кога је тужилац мењао вратио на рад. Дана 08.01.2015. године, парничне странке закључиле су нови уговор о раду на одређено време у смислу члана 37. Закона о раду, а који уговор је у току трајања радног односа измењен анексима уговора од 22.07.2015. године и 21.01.2016. године у погледу послова које ће тужилац обављати, радног времена и висине зараде. Уговором о раду од 08.01.2015. године није прецизиран датум до када ће радни однос тужиоца трајати. Дана 31.05.2017. године тужени је донео решење којим се тужиоцу отказује уговор о раду од 08.01.2015. године због смањења обима посла и усклађивања броја радника са кадровским планом за 2017. годину, донетим од стране Министарства здравља Републике Србије, а у смислу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду. Поднетом тужбом тужилац је тражио поништај решења о отказу уговора о раду број .. од 31.05.2017. године и враћање на рад.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је решење о отказу уговора о раду у свему правилно и законито са образложењем да је тужени са тужиоцем закључио уговор о раду на одређено време у смислу члана 37. Закона о раду, а чији карактер у погледу времена трајања (на одређено време) није промењен касније закљученим анексима тог уговора, па како се рад на одређено време заснива ради обављања послова у одређеном периоду, уколико постоји потреба за радним ангажовањем радника, а у ситуацији када је код послодавца престала потреба за радом због смањења обима посла, као у конкретном случају, уговор о раду на одређено време се може отказати и пре предвиђеног рока, због чега нема места поништају истог као незаконитог.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби тужиоца, закључио да је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање првостепени суд погрешно применио материјално право и преиначио првостепену пресуду тако што је усвојио тужбени захтев тужиоца у целисти, са образложењем да је закључен уговор о раду од 08.01.2015. године, у ком није утврђено време на које се уговор закључује (иако је у

уговору наведено да се радни однос закључује на одређено време – члан 37. Закона о раду) и да је тужилац ступањем на рад код туженог засновао радни однос на неодређено време, дејством законске претпоставке прописане чланом 31. став 2. Закона о раду.

Основано се у ревизији тужене указује да другостепени суд није правилно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев.

Законом о буџетском систему, чије су норме обавезујуће и за тужену, те Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ број 108/13), који је био у примени у време настанка спорног односа, као и каснијим изменама и допунама, чланом 27е став 34. прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, односно до 31.12.2017. године. Изузетно од става 34. овог члана радни однос са новим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Чланом 105. истог Закона прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа, у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

У контексту наведених законских одредби, у односу на туженог, као корисника јавних средстава, примењује се поред Закона о раду и Закон о буџетском систему, чијим одредбама је прописана забрана заснивања радног односа са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места. Такође, ове одредбе су *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду којима се прописују услови за заснивање радног односа на неодређено време, а што следи из члана 105. Закона о буџетском систему. Полазећи од тога, у конкретном случају се имају применити одредбе Закона о буџетском систему, па како је Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему, који је био у примени у време настанка спорног односа између странака, било забрањено запошљавање нових лица у јавном сектору ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, осим у изузетним случајевима, уз сагласност надлежног органа Владе, ревизија туженог је усвојена, а другостепена пресуда преиначена. Тужилац је са туженим закључио уговор о раду на одређено време 08.01.2015.године, који уговор је продужаван анексима уговора о раду, да је послове ... обављао до 31.05.2017.године, када му је тужени отказао уговор о раду услед смањења обима посла и престанка потребе за радним ангажовањем, а код чињенице да није било претходно прибављена сагласност тела Владе, то је супротно закључку другостепеног суда, решење којим је тужиоцу отказан уговор о раду у донето у свему у складу са законом због чега нема места поништају истог.

Тужени је успео у поступку по ревизији због чега му на основу члана 153. и 154. ЗПП припадају трошкови на име састава ревизије у износу од 33.000,00 динара.

На основу изнетог, применом члана 416. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом и другом изреке.

Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка обзиром да одговор на ревизију није обавезан ни нужан у поступку по ванредном правном леку, у смислу члана 154. ЗПП, због чега је одлучено као у ставу трећем изреке, сходно члану 165. став 1. ЗПП.

- 4 -

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**